

PIDIRAC

Pla d'informació de les infeccions
respiratòries agudes a Catalunya.
Temporada gripal 2016-2017
Full informatiu núm. 15 (19.01.17)

**Subdirecció General de Vigilància i Resposta a
Emergències en Salut Pública**

Finalitzat el període de vigilància interestacional* de la grip establert per recomanació de l'Organització Mundial de la Salut després de declarar el pas a fase post pandèmica, s'ha iniciat la vigilància estacional la setmana 40 (3 al 9 d'Octubre) 2016. El full informatiu PIDIRAC recupera el seu format original més extens incloent els diferents indicadors de morbiditat, mortalitat i virològics habituals així com informació sobre la vigilància sentinella de casos greus hospitalitzats.

La vigilància de la Grip a Catalunya va iniciar-se la temporada 1988-1989 i va ser modificada a partir de la temporada 1999-2000, per tal d'aconseguir major representativitat geogràfica i major cobertura en l'obtenció de mostres per a l'estudi virològic. El nombre de metges sentinella participants en aquesta temporada és de 60 (34 de medicina de família i 26 pediatres) ubicats en 43 centres d'atenció primària distribuïts per diverses comarques i amb una cobertura del 1.03% de la població de Catalunya. Aquests professionals recullen mostres faríngees i nasals durant tota la temporada i aporten les dades de morbiditat atesa.

Els virus que s'estudien, a més del virus gripal VGA, VGB, VGC, són el virus respiratori sincicial (VRS), virus para-influença 1, 2, 3 i 4 (VPI), adenovirus (ADV), coronavirus, enterovirus, rinovirus, metapneumovirus i bocavirus.

Els indicadors de morbiditat atesa recollits pels metges sentinella s'obtenen amb una periodicitat diària. Els indicadors microbiològics i els de mortalitat (nombre d'enterraments a la ciutat de Barcelona i nombre de defuncions en sis municipis de la província de Barcelona) es recullen setmanalment. S'ha establert el llindar epidèmic per a aquesta temporada a **110,7 casos per 100.000** habitants, en base a les dades d'incidència provinents dels períodes epidèmics de 10 temporades anteriors. Mitjançant el mètode d'epidèmies mòbils (MEM) com indicador d'intensitat i evolució de l'activitat gripal dins del *Sistema centinela de vigilancia de la Gripe en España* en sincronització amb el sistema de vigilància europeu del European Center for Disease Control (ECDC), el llindar MEM basal per aquesta temporada es situa en **77,4 casos per 100.000** habitants

La implementació d'un model predictiu d'activitat epidèmica que incorpora dades meteorològiques a les virològiques i de morbiditat per síndrome gripal declarades a tot el territori i a les dades sentinella PIDIRAC ofereix una previsió de la intensitat de l'activitat gripal.

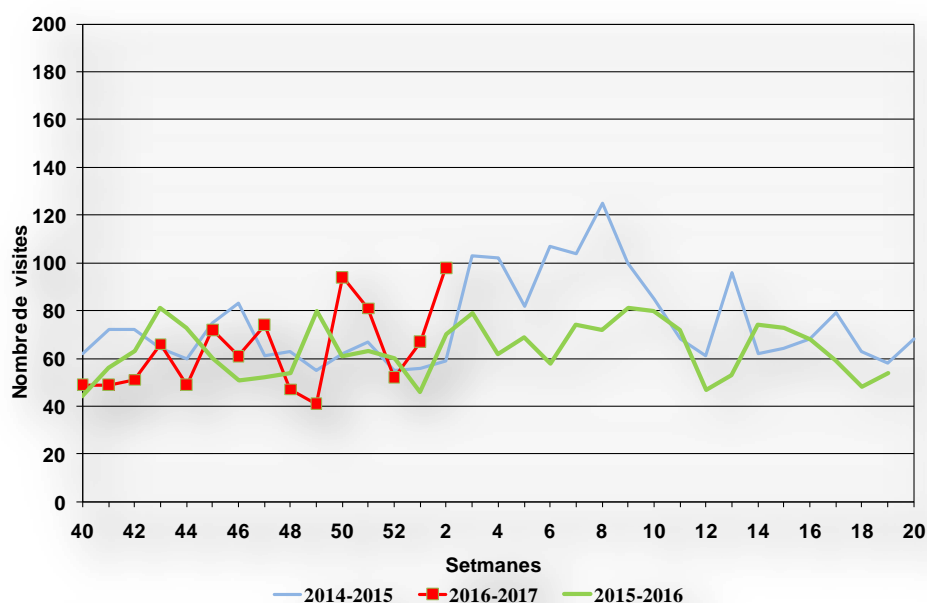
La informació actualitzada del Pla PIDIRAC es pot consultar [APSCAT](#) i [Canal Salut](#)

*Darrer full informatiu de la [inter-temporada 2016](#) i [Balanz de la temporada 2015-2016](#) es troben disponibles a Canal Salut.

L'evolució presentada pels indicadors utilitzats en el sistema de vigilància és la següent:

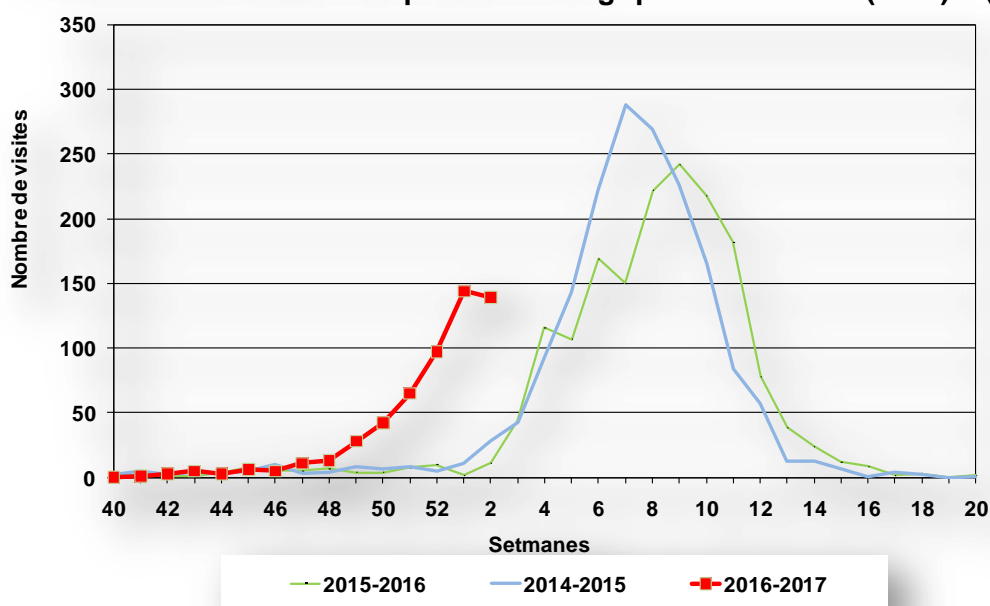
Durant la setmana 2 (del 9 al 15 de gener) les visites domiciliàries mostren un increment d'activitat que es correspon amb el període d'activitat epidèmica mentre que les visites ateses al centre mostren un descens. La circulació predominant de virus A H3N2 que afecta a persones de més edat pot motivar un increment en consultes domiciliàries i/o d'urgència amb una davallada en les consultes per síndrome gripal a l'atenció primària. (Figures 1 i 2)

Figura 1. Visites domiciliàries de medicina general totals. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

*Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

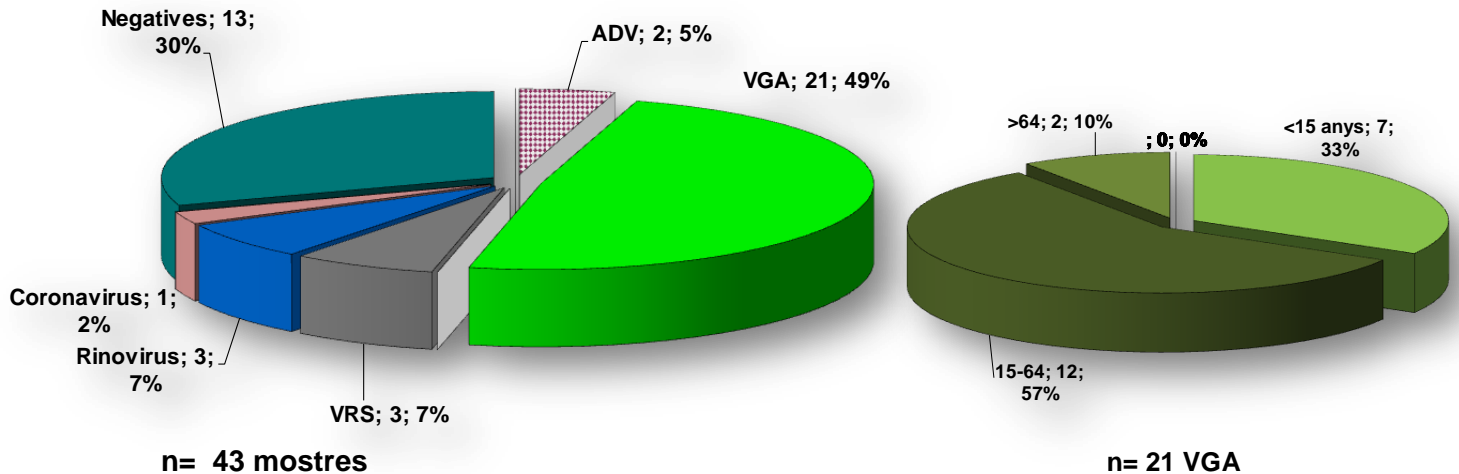
Figura 2. Visites ateses al centre per síndrome gripal. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

*Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

Durant la setmana 2 s'han analitzat 43 mostres procedents dels metges sentinella, pertanyent un 44,2 % a població pediàtrica. Durant aquesta setmana s'han aïllat 21 virus de la grip A pendents de subtipar (48,8% de positivitat a virus de la grip vs 58,3% de la set 1) i 3 VRS (7% de positivitat vs 10% de la set 1). Figura 3a.

Figura 3a. Distribució dels resultats de la setmana 2(2017) de les mostres de la xarxa sentinella PIDIRAC. Distribució per grup d'edat dels virus gripals.

n= 43 mostres

n= 21 VGA

Des de l'inici de la temporada s'han analitzat 381 mostres procedents dels metges sentinella de les quals 48% pertanyen a població pediàtrica. Els virus AH₃N₂ estudiats filogenèticament corresponen a una soca A/HongKong/4801/2014-like inclosa a la vacuna. A les Figures 3b, 3c i 4 es mostra la distribució del totalitat de mostres analitzades des de l'inici del període de vigilància estacional. L'edat promig dels casos de grip és de 27 anys (DS24,9) , mediana de 15 anys (rang 0-93 anys).

Figura 3b. Distribució dels resultats de la totalitat de les mostres de la xarxa sentinella. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

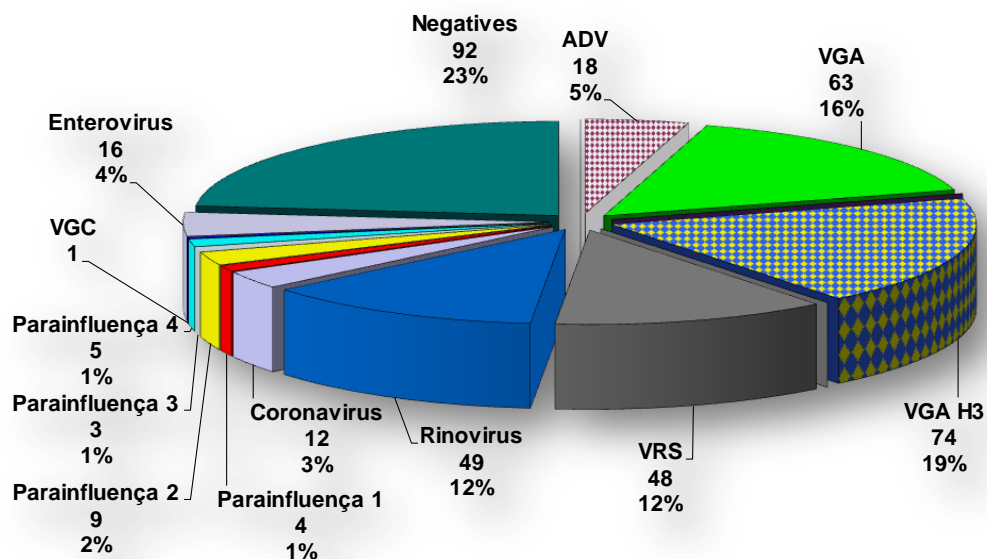
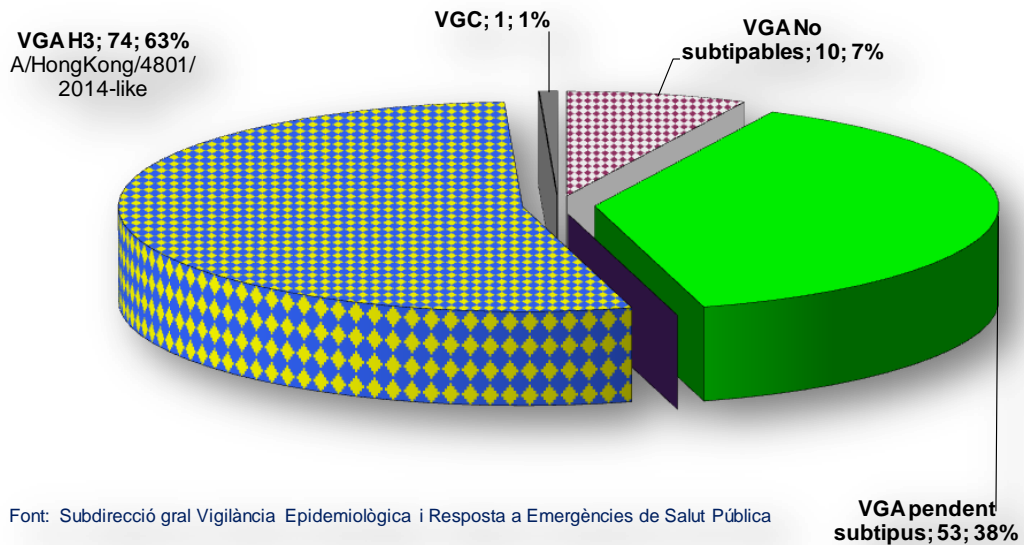

Figura 3c. Distribució global dels virus de la grip aïllats a la xarxa sentinella. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

n= 138 16 (11%) vacunats

Figura 4. Distribució setmanal dels resultats de la totalitat de les mostres de la xarxa sentinella. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

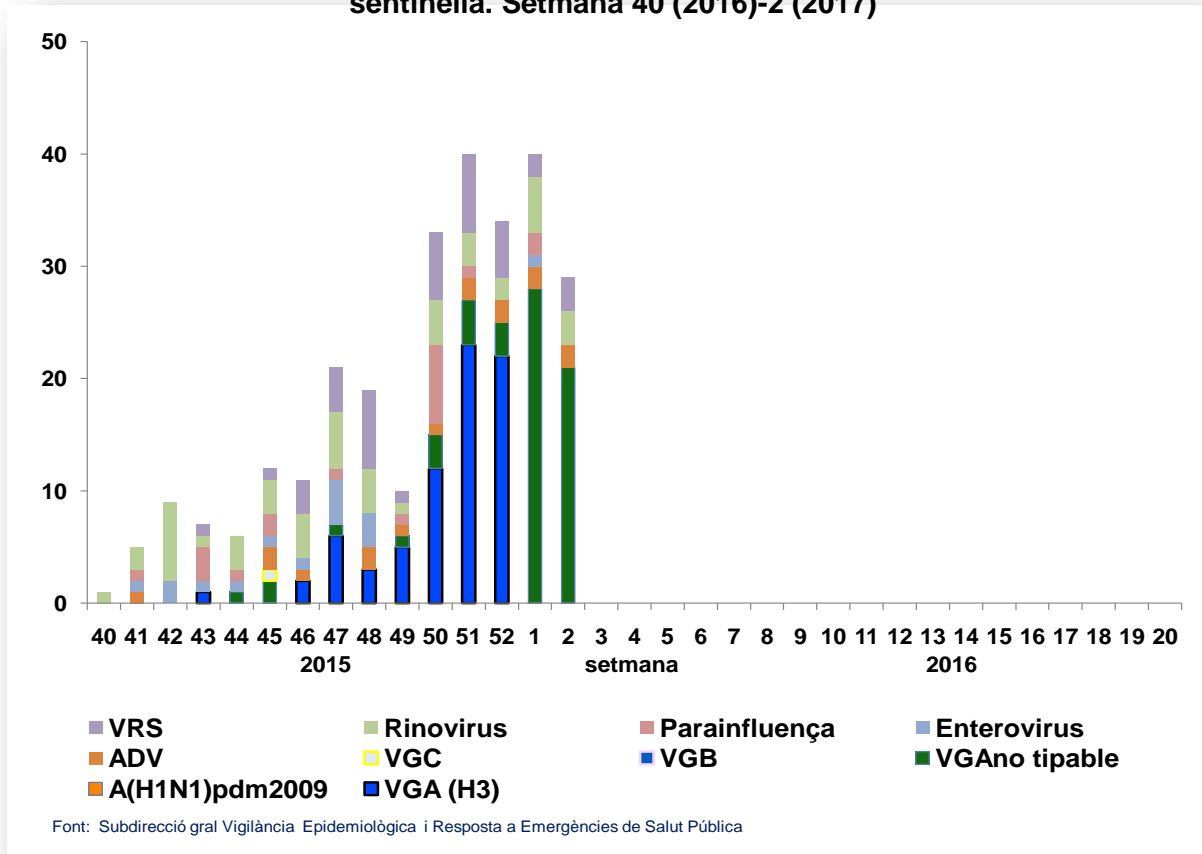
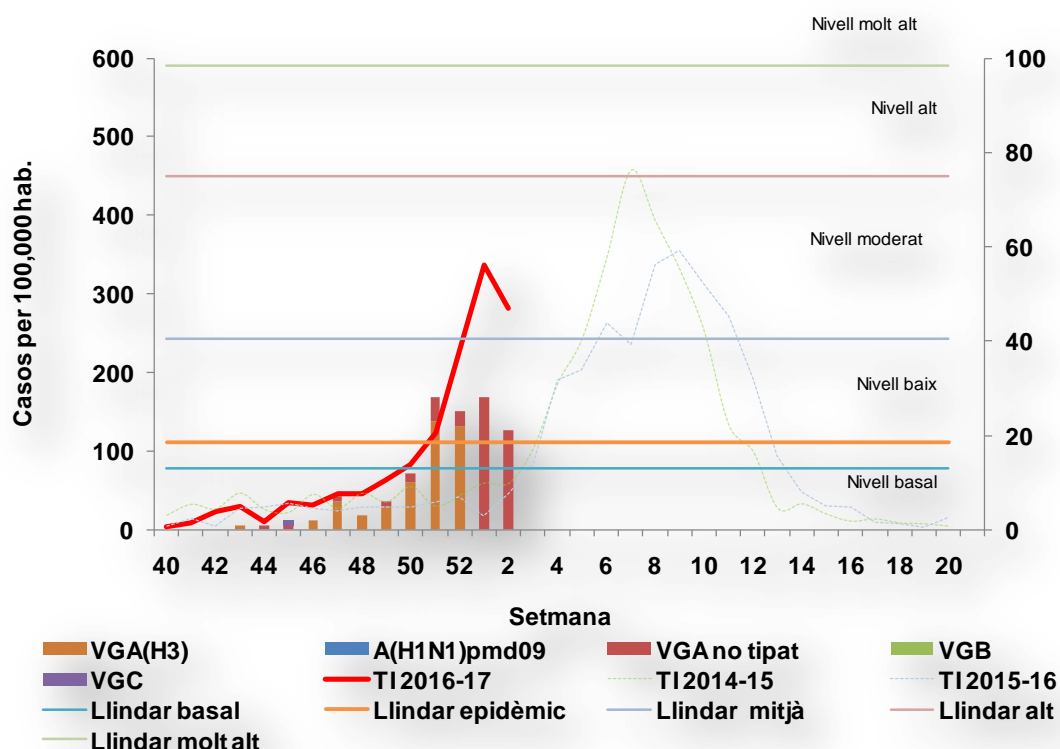
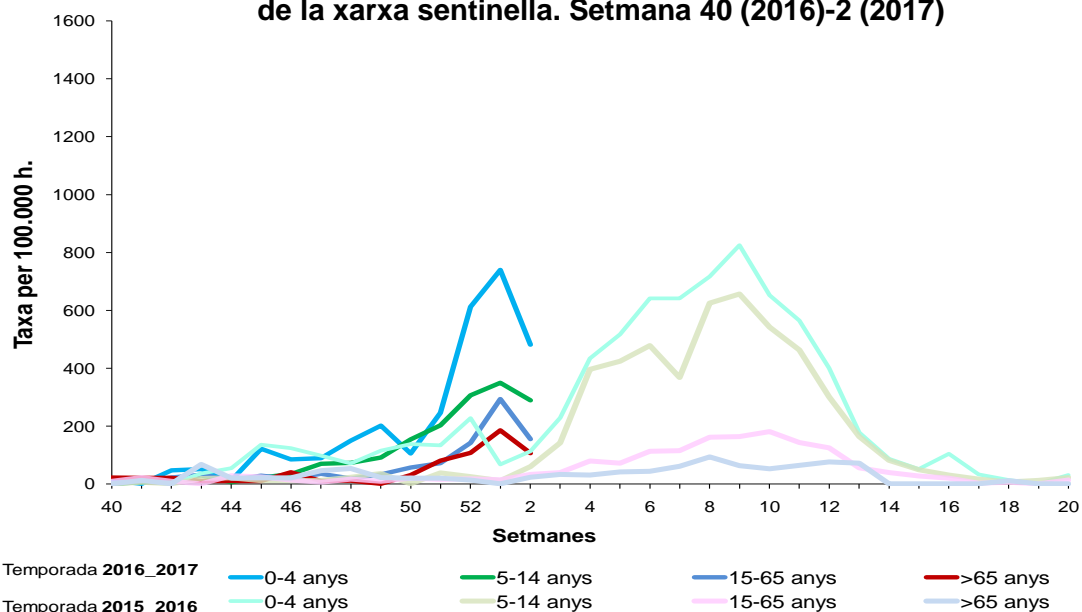

Figura 5a. Taxa d'incidència de síndrome gripal i aïllaments de virus gripal. Dades procedents de la xarxa sentinella. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

Les taxes d'incidència de síndromes gripals atesos disminueixen en tots els grups d'edat. Aquests valors es situen per sobre de la tendència mitjana de les temporades anteriors i dins d'interval de confiança al 95% basat en l'històric del programa PIDIRAC. Figura 5b

Figura 5b. Taxa d'incidència de síndrome gripal per grups d'edat. Dades procedents de la xarxa sentinella. Setmana 40 (2016)-2 (2017)

Font: Subdirecció general de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

Els indicadors de morbiditat corresponents mostren que l'activitat gripal a Catalunya manté un nivell d'activitat moderada amb tendència a mantenir-se la propera setmana. Durant la setmana 2 s'han aïllat 21 virus de la grip en les 43 mostres procedents de la xarxa de metges sentinella. La taxa de positivitat és del 48,8% (inferior a la setmana anterior : 58,3%).

La taxa d'incidència de síndromes gripals registrades per la xarxa sentinella ha estat de 282,6 x 100.000 hab. que es correspon amb un nivell moderat d'activitat epidèmica. (figura 5a).

Durant la setmana 2, les defuncions per totes les causes que es monitoritzen durant la temporada gripal a Barcelona ciutat i a sis municipis de la seva província presenten valors superiors als esperats per aquesta setmana superant les dues desviacions estàndard respecte dels valors esperats per aquesta setmana. Figures 6 a i b

Figura 6a. Defuncions a Barcelona ciutat. Setmana 40 (2016)- 20 (2017)

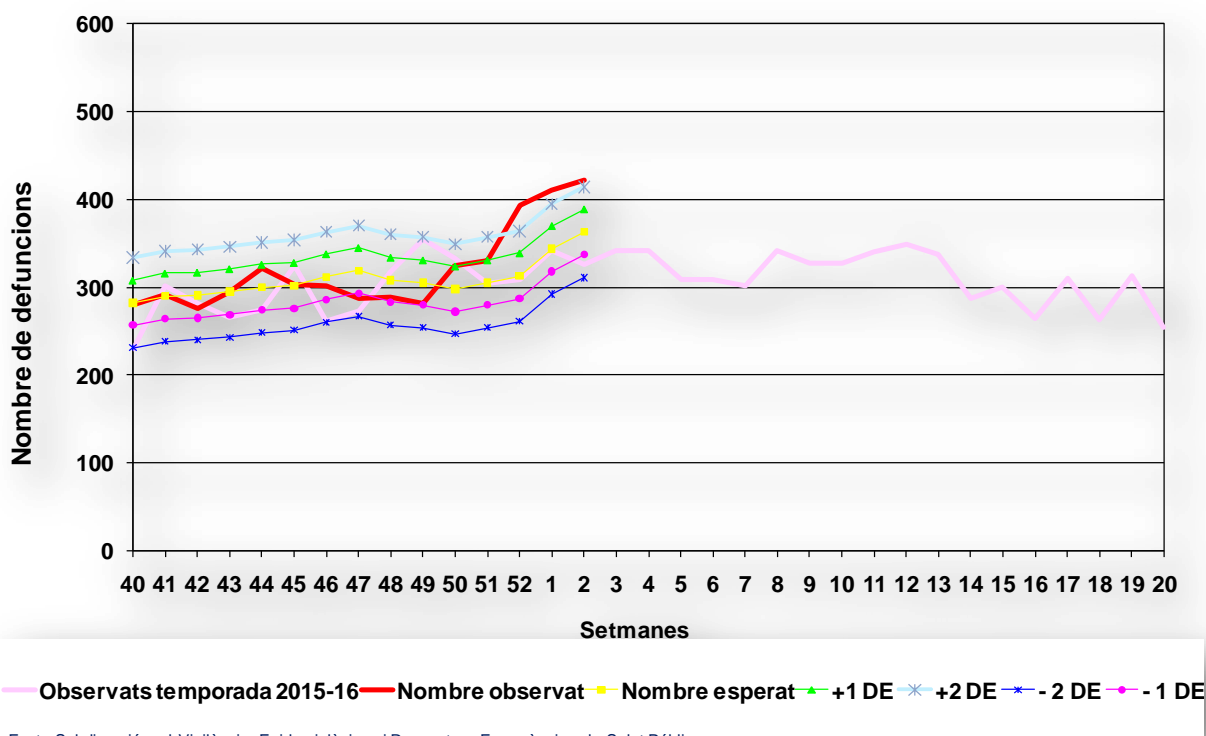
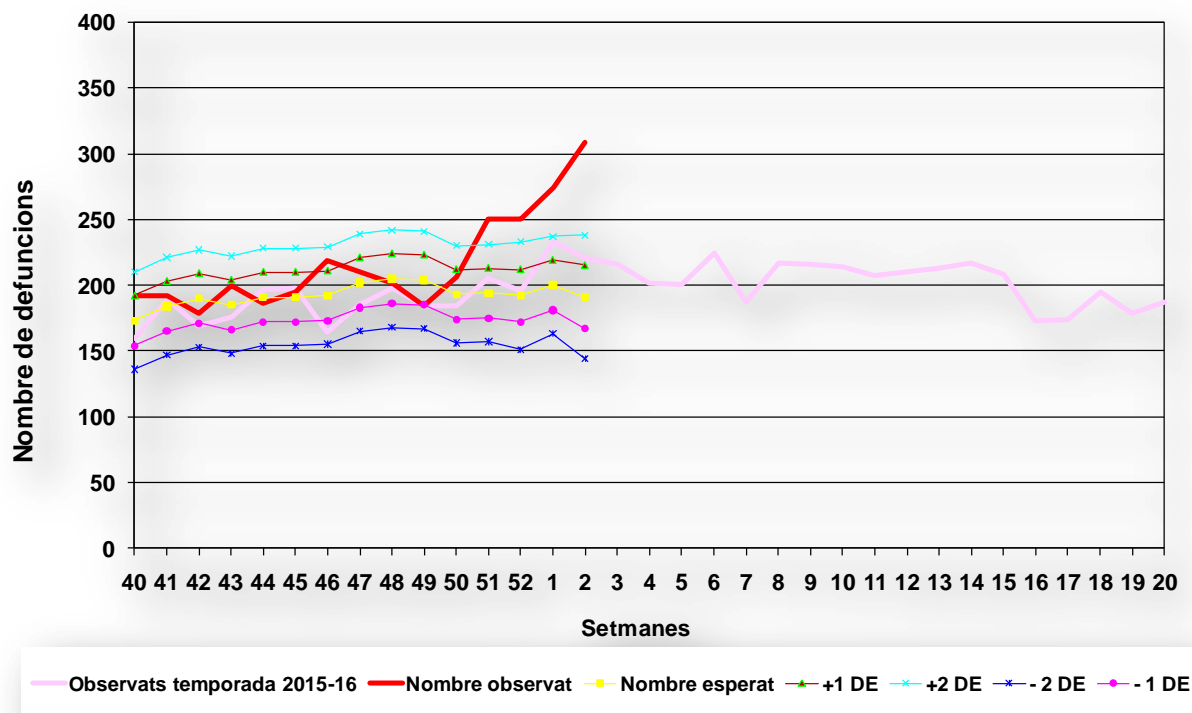

Figura 6b. Defuncions a Barcelona província. Setmana 40 (2016)- 20 (2017)

Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

Previsió d'activitat gripal (Model predictiu)

S'espera per la setmana vinent un nivell epidèmic globalment moderat amb taxes més altes en algunes comarques on es mantindran nivells elevats . A la figura 7 es mostra la distribució geogràfica amb els nivells d'intensitat epidèmica previstos. L'informe setmanal complet sobre la previsió de l'activitat gripal es troba disponible a : [Model Predictiu d'activitat gripal](#)

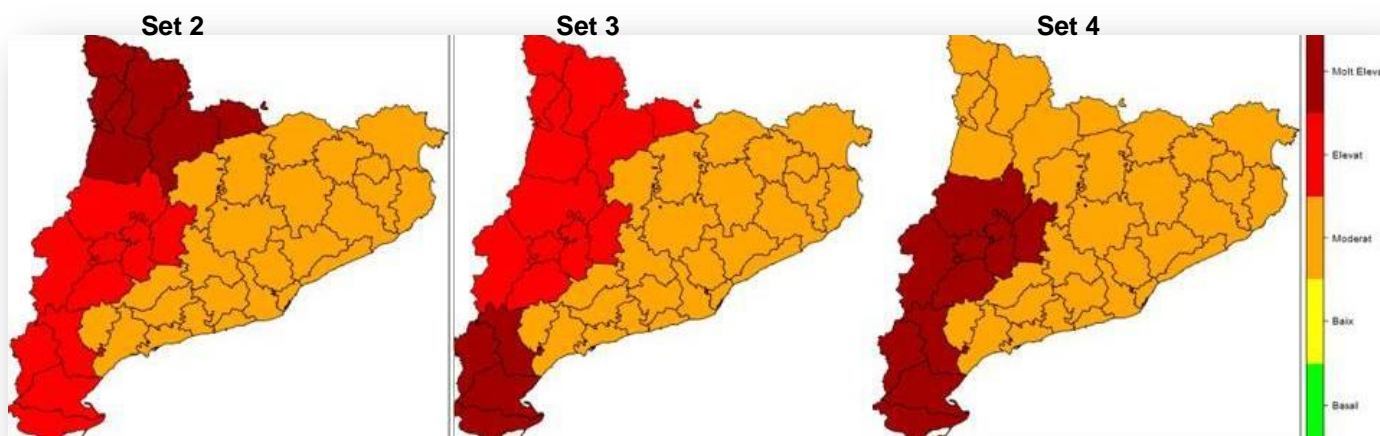

Figura 7. Distribució geogràfica amb nivells d'intensitat epidèmica setmanes 2-4 (2017). Temporada gripal 2016-2017.

Font: Subdirecció gral de Vigilància i Respsta a Emergències en Salut Pública.

VIGILÀNCIA SENTINELLA DE CASOS GREUS PER VIRUS DE LA GRIP

Durant la darrera setmana s'han produït **29 ingressos hospitalaris de casos greus per virus de la grip (CGHCG) en els hospitals de la xarxa sentinella***.

Des de l'inici de la temporada s'han registrat **236 casos greus de grip** tot ells per virus de la grip tipus A, dels quals el 13 % han requerit ingrés a UCI, el 99,4% presenten algun factor de risc i el 89% no estaven vacunats. Tots ells estan produïts per virus de la grip tipus A essent el 99,9% dels subtipats virus A(H3N2) i un per virus de la grip B.

L'edat promig dels casos greus ingressats és de 72,5 anys (DS18 anys) amb un rang de 0-96 anys.

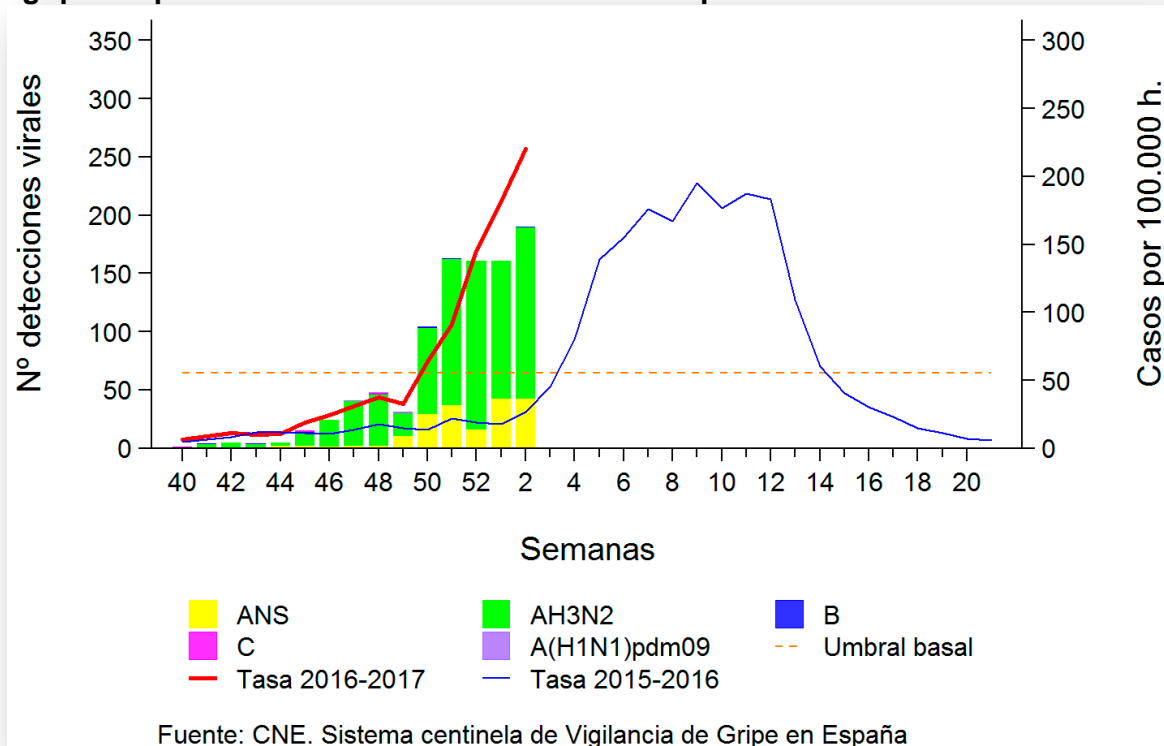
[*Estratègia de Vigilància dels casos greus de grip hospitalitzats](#)

Situació a Espanya:

Es manté l'ascens de l'onada epidèmica de grip amb circulació predominant de virus de la grip A(H3N2) a Espanya

Durant la setmana 1, la taxa global d'incidència de grip és de 220,5 casos per 100.000 habitants, mantenint la fase d'ascens de l'ona epidèmica. (Fig 8). Des de l'inici de la temporada s'observa una circulació majoritària de virus A (99%) amb un predomini absolut d'A(H3N2) entre els subtipats (99%). Es manté l'increment en la taxa de positivitat a virus de la grip, de les 504 mostres analitzades aquesta setmana 190 han resultat positives a virus de la grip (38%)

Figura 8. Taxa d'incidència de síndrome gripal i nombre d'aïllaments de virus de la grip. Temporada 2016-17. Sistemes centinela. España

Des de l'inici de la temporada s'han notificat 837 casos greus hospitalitzats confirmats de grip (el 99% són virus A(H3N2)). S'han detectat 25 brots de grip en l'àmbit d'institucions sanitàries o residències geriàtriques, tots ells associats a virus de la grip A (100% AH3N2 entre els subtipats). La taxa de detecció de VRS d'aquesta setmana disminueix (20% vs 25 % de positivitat respecte les setmanes anteriors).

Es detecta un excés de mortalitat per totes les causes des de la setmana 1/2017, que afecta gairebé en exclusiva a persones majors de 64 anys.

Situació Mundial:

A nivell mundial, l'activitat gripal a les zones temperades del hemisferi nord continua augmentant a diversos països, especialment a Europa i l'Àsia oriental on s'han superats els llindars basals amb antelació respecte temporades anteriors. A nivell mundial el virus predominant és el virus A H3N2. L'activitat gripal a Europa durant la setmana 1 presenta difusió epidèmica a 22 països. La taxa de detecció gripal a les mostres sentinella supera el 50% amb un 99% dels virus subtipats corresponents al A H3N2.

Enllaços d'interès

- Informació sobre la grip a Catalunya: [Canal Salut](#)
 - Informació sobre VRS a l'Àrea Metropolitana de Barcelona: informe setmanal [Xarxa de Vigilància Hospitalària del VRS](#)
 - Informació sobre la grip a l'Estat espanyol: [Sistema de vigilància de la gripe en España](#)
 - Informe: Evolucion_epidemia_gripe_España. [Semana 52](#)
 - Informació sobre la grip a Europa: [European Centre for Disease Prevention and Control](#)
 - Informació sobre grip a la resta de regions: [Centers for Disease Control and Prevention Fluview](#)
 - [WHO Influenza Surveillance](#)
 - Informació sobre la grip aviària:
[Informació actualitzada referent a la grip aviària causada pel virus de la grip A\(H5N1\) en humans](#)
[Informació referent a la grip aviària causada pel virus de la grip A\(H7N9\)](#)
Informació sobre el virus de la grip A(H1N1)pdm09:
[Balanç de la primera onada de la pandèmia de grip A\(H1N1\)](#)
- [WHO. Global Alert and Response \(GAR\)](#)

Avís legal

Full informatiu PIDIRAC. Subdirecció gral de Vigilància i Resposta a Emergències en Salut Pública. Agència de Salut Pública de Catalunya. Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional](#).

